

บทที่ 1

บทนำ

อุตสาหกรรมไก่กระทุงและอุตสาหกรรมไก่ไข่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย เนื่องจากเป็นสินค้าหมวดปศุสัตว์ที่นำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศสูงที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์จากปศุสัตว์ชนิดอื่นๆ สินค้าเนื้อไก่ ไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ เป็นสินค้าส่งออกที่มีการเติบโตสูง เนื่องจากความต้องการในตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันผู้ส่งออกของไทยยังได้พัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อขยายการส่งออก โดยหันมาผลิตและส่งออกสินค้าที่ใช้กรรมวิธีการผลิตที่ซับซ้อนมากขึ้น มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปแทนการส่งออกในรูปเนื้อไก่ชำแหละแช่แข็งและไข่ไก่สดเพียงอย่างเดียว จนทำให้สินค้าแปรรูปจากเนื้อไก่และไข่ไก่กลายเป็นสินค้าส่งออกที่มีศักยภาพประเภทหนึ่ง

ปัจจุบันผู้บริโภคได้คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยในการบริโภคผลิตภัณฑ์โปรตีนจากสัตว์เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ อีกทั้งพฤติกรรมผู้บริโภคโปรตีนจากสัตว์ในบางประเทศก็มีความเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อโรค เช่น การนิยมบริโภคไข่ไก่สดในประเทศญี่ปุ่น จึงทำให้ประเทศผู้นำเข้าสินค้าผลิตภัณฑ์จากสัตว์ กำหนดมาตรการต่าง ๆ ขึ้นมา เช่น การไม่รับสินค้าที่ปนเปื้อนเชื้อซาลโมเนลลา (*Salmonella*) การประกาศห้ามใช้สารปฏิชีวนะหลายชนิดในอาหารสัตว์ จนกระทั่งปัจจุบัน มีสารปฏิชีวนะเพียง 2 ชนิด ที่ยังไม่ถูกห้ามใช้ คือ แบมเบอร์มัยซิน (*Bambermycin*) หรือ ฟลาโวมัยซิน (*Flavomycin*) และ อวิรามัยซิน (*Aviramycin*) ซึ่งมีแนวโน้มที่จะถูกประกาศห้ามใช้ต่อไปในอนาคต (กรรณิการ์, 2545) แรงผลักดันที่มีผลอย่างมากต่อวงการปศุสัตว์ทั่วโลก คือ ข้อกำหนดของสหภาพยุโรป (EU) ในเรื่องการใช้ยาปฏิชีวนะเป็นสารเร่งการเจริญเติบโต ซึ่งกำหนดไว้ว่า ในปี 2549 อาหารสัตว์ทั้งหมดต้องไม่มียาปฏิชีวนะเป็นสารเร่งการเจริญเติบโต (กองบรรณาธิการ, 2545ก)

ได้มีการศึกษาหาแนวทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อทดแทนการใช้ยาปฏิชีวนะ โดยการใช้กรดอินทรีย์ (*Organic acids*) ที่มีผลยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ที่ก่อโรคให้ลดลง ช่วยส่งเสริมการย่อยอาหารให้ดีขึ้น และลดระดับความเป็นกรด-ด่างในกระเพาะพักและกระเพาะอาหาร (กรรณิการ์, 2545) นอกจากนี้กรดอินทรีย์ยังไม่ก่อให้เกิดสารตกค้าง ไม่มีระยะเวลาปลอดยาและไม่ทำให้เกิดการดื้อยา (บริษัท ออกด้า เมมโมเรียล จำกัด, 2546) การทดลองครั้งนี้จึงสนใจที่จะศึกษาถึงผลของการเสริมกรดอินทรีย์ต่อจำนวนเชื้ออี. โคไล (*E. coli*) และเชื้อซาลโมเนลลา (*Salmonella sp.*) และสมรรถภาพการผลิตของไก่กระทุงและไก่ไข่

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. ศึกษาผลของการเสริมกรดอินทรีย์ต่อสมรรถภาพการผลิตของไก่กระທးและไก่ไข่
2. ศึกษาผลของการเสริมกรดอินทรีย์ต่อจำนวนเชื้ออี. โคไล และเชื้อซาลโมเนลลาในมูลของไก่กระທးและไก่ไข่
3. ศึกษาผลของการเสริมกรดอินทรีย์ต่อจำนวนเชื้ออี. โคไล และเชื้อซาลโมเนลลาบนผิวเปลือกไข่ไก่
4. เพื่อเป็นแนวทางในการใช้กรดอินทรีย์สำหรับการเลี้ยงสัตว์ปีกในอนาคตต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากผลการวิจัยคาดว่าจะเกิดประโยชน์ดังนี้ คือ

1. ทราบถึงผลของการใช้กรดอินทรีย์ต่อสมรรถภาพการผลิต และจำนวนเชื้ออี. โคไล และเชื้อซาลโมเนลลา ในไก่กระທးและไก่ไข่
2. เกิดความรู้ใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปใช้เพื่อการวิจัยและพัฒนา สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้กรดอินทรีย์ในไก่กระທး ไก่ไข่และสัตว์ชนิดอื่น ๆ ต่อไป
3. เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมการผลิตไก่กระທးและไก่ไข่ ในการผลิตผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่ปลอดภัย ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และแก้ปัญหาการกีดกันทางการค้า
4. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคที่จะได้บริโภคผลผลิตจากสัตว์ที่ปราศจากสารตกค้าง